

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО
СЕРЕДОВИЩА ТА ЯДЕРНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

№ 154 від 29.12.95
м.Київ

Про затвердження Порядку розгляду документів
та умов
видачі дозволів на викиди забруднюючих
речовин в
атмосферне повітря стаціонарними
джерелами

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів
України від
29.05.95 р. № 364 (364-95-п) та для
впорядкування видачі
дозволів на викиди забруднюючих речовин в
атмосферне повітря
стаціонарними джерелами Н А К А З У Ю :

1. Затвердити Порядок розгляду документів та
умови видачі
дозволів на викиди забруднюючих речовин в
атмосферне повітря
стаціонарними джерелами, що додається.

2. Управлінню атмосферного повітря
(Горбунов В.С.) та
Секретаріату (Даниляк О.Г.) забезпечити розсилку
нормативного
документа Державному комітету охорони
навколишнього природного
середовища та природних ресурсів Автономної
Республіки Крим,
Держуправління екологічної безпеки в областях,
м.Києві та
Севастополі.

3. Керівникам органів Мінекобезпеки
України на місцях

забезпечити додержання вимог зазначеного нормативного документа.

4. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника Міністра Мовчана Я.І.

Міністр
Ю.І.Костенко

Затверджено

Міністерства охорони природного середовища безпеки України року N 154

наказом
навколишнього та ядерної
від 29 грудня 1995

Порядок
розгляду документів та умови видачі
дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами

1. Загальні положення

1.1. Нормативний документ розроблений відповідно до ст.13 Закону України "Про охорону атмосферного повітря" (2707-12) та постанови Кабінету Міністрів України від 29 травня 1995 року N 364 (364-95-п) "Про затвердження Положення про порядок видачі дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами" та встановлює обов'язкові вимоги щодо

видачі дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами.

1.2. Дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря (далі - дозвіл на викиди) повинні мати підприємства, установи, організації, а також громадяни, які провадять підприємницьку діяльність без створення юридичної особи (далі - підприємства), що здійснюють викиди стаціонарними джерелами.

Громадяни, які провадять підприємницьку діяльність без створення юридичної особи - це особи, котрі у процесі підприємницької діяльності здійснюють викиди забруднюючих речовин стаціонарними джерелами, що належать їм.

1.3. Дозвіл на викиди видається структурними підрозділами, визначеними керівниками органів Мінекобезпеки України, які затверджують нормативи гранично допустимих викидів для підприємств, з терміном дії дозволу не більше п'яти років.

В населених пунктах з підвищеними рівнями забруднення атмосферного повітря, за рішенням органів Мінекобезпеки України, дозволи на викиди можуть видаватись на менш короткий термін, але не менш, як на два роки.

У випадку, коли термін дії затверджених у встановленому порядку проектів нормативів гранично допустимих викидів закінчується в поточному році і не має можливості видати дозвіл на два роки, допускається видача дозволу строком на один рік на

період дії затвердженого проекту нормативів гранично допустимих викидів.

2. Перелік документів для одержання дозволу на викиди забруднюючих речовин

2.1. Для одержання дозволу на викиди юридичні особи та громадяни подають такі документи:

2.1.1. Клопотання про видачу дозволу на викиди забруднюючих речовин стаціонарними джерелами.

В клопотанні вказуються загальні відомості про заявника (дата подачі клопотання, назва підприємства, прізвище заявника, адреса, номер телефону, відомості про об'єкт (діюче, новостворене, що проводить реконструкцію, техпереобладнання), якої форми власності даний об'єкт). Зазначається - клопотання про одержання первинного дозволу чи на продовження дозволу, в останньому випадку вказується номер попереднього дозволу і дата його видачі. Зразок форми клопотання надається в додатку N 1 .

В клопотанні наводиться інформація:

- про фактичні обсяги викидів забруднюючих речовин (г/сек) за звітний рік по джерелах, для яких були заплановані заходи по досягненню нормативного рівня, про джерела, на яких за звітний рік були зареєстровані перевищення дозволених обсягів викидів (таблиці 1.1., 1.2. додатка N 1). Фактичні обсяги викидів визначаються за даними інструментальних вимірів, що проведені після впровадження запланованого заходу. При цьому приймається максимальний обсяг викидів із фактичного ряду, отриманих даних;

- інформація по кожному джерелу викидів про аварійні, залпові викиди за звітний рік, їх тривалість, максимальна фактична концентрація;

- пропозиції щодо дозволених обсягів викидів у відповідності до затвердженого проекту нормативів ГДВ на термін, що визначається органами Мінекобезпеки України (таблиця 1.3. додатка N 1);

- перелік заходів щодо зниження викидів по досягненню дозвोलеного обсягу викидів (таблиця 1.4. додатка N 1);

- інформація про організацію здійснення контролю за додержанням дозволених обсягів викидів забруднюючих речовин (таблиця 1.5. додатка N 1).

2.1.2. Проект нормативів гранично допустимих викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря.

Проекти нормативів гранично допустимих викидів затверджуться органами Мінекобезпеки України та Міністерства охорони здоров'я України, а також погоджуються з місцевими органами державної виконавчої влади та органами місцевого самоврядування.

У випадку, коли проект нормативів гранично допустимих викидів розроблявся та був затверджений до прийняття Закону України "Про охорону атмосферного повітря" (2707-12) і на його основі було видано дозвіл на викиди, термін дії якого не закінчився, підприємство при підготовці матеріалів для одержання дозволу на викиди зобов'язане погодити та перезатвердити проект в установленому порядку.

Не затверджені органами Міністерства охорони здоров'я України та не узгоджені з місцевими органами державної виконавчої влади та органами місцевого самоврядування проекти нормативів ГДВ на розгляд органами Мінекобезпеки України не приймаються.

2.1.3. Довідку про стан виконання заявником заходів щодо зниження викидів до нормативного рівня, передбачених у складі проектів нормативів ГДВ, за встановленою формою (таблиця 2.1. додатка N 2).

3. Вимоги та умови одержання дозволу на викиди забруднюючих речовин

3.1. Видача дозволу на викиди здійснюється лише у випадку,

коли забезпечується дотримання наступних умов:

- встановлені в дозволі на викиди обсяги викидів не

перевищують затверджених нормативів гранично допустимих викидів

(ГДВ) або тимчасово погоджених викидів (ТПВ);

- передбачено виконання заходів по досягненню дозволених

обсягів викидів у встановлені терміни;

- не перевищуються технологічні граничні величини викидів

забруднюючих речовин в атмосферне повітря при експлуатації

устаткування, обладнання. У разі, коли на момент видачі дозволу з

технічних або економічних причин не можливо досягнути

технологічних нормативів, підприємство погоджує з органами

Мінекобезпеки України заходи і строки по їх досягненню;

- встановлені вимоги, що пред'являються до проведення

відомчого контролю за викидами, виконанню аналізів проб.

3.2. Однією із важливих умов видачі дозволу є встановлення вимог по додержанню технологічних нормативів на викид забруднюючих речовин. Це встановлення граничної маси речовин, що міститься в одиниці об'єму газів, які відходять (мг/м³, г/м³) від обладнання.

На цей час зазначені нормативи встановлені для окремого типу обладнання у складі нормативних документів на нього. Наприклад, ГОСТ 10617, ГОСТ 28775 та інші.

Технологічні нормативи встановлюються у складі дозволу на викиди для обладнання, при експлуатації якого існує вірогідність їх перевищення. У разі їх перевищення і неможливості досягнення за технічними або економічними причинами на момент видачі дозволу підприємство надає план заходів з зазначенням термінів по їх досягненню.

Технологічні нормативи оформлюються у відповідності з додатком N 3 (таблиця 3.1.) і додаються до дозволу на викиди.

3.3. При видачі дозволу на викиди встановлюються вимоги по здійсненню виробничого контролю за викидами забруднюючих речовин. Підприємство зобов'язане погоджувати з органами Мінекобезпеки України періодичність вимірювання (проведення одиничних вимірювань з указанням їх періодичності або безперервності вимірювання за допомогою автоматизованих засобів контролю), точки (місця) пробовідбору, їх обладнаність, методику вимірювань (посилання на

нормативний документ, в якому наведено опис цієї методики).

Вимоги до контролю викидів на джерелах встановлюються за формою таблиці 3.2. додатка N 3, вони є складовою частиною дозволу на викиди.

3.4. В дозволі на викиди встановлюються вимоги щодо інформаційного звіту про стан виконання заходів по досягненню дозволених обсягів викидів та інші. Інформаційний звіт про стан виконання заходів надається підприємством органам Мінекобезпеки України щорічно за формою згідно з таблицею 3.3. додатка N 3.

До інших вимог можливо віднести: використання палива та сировини з малим вмістом шкідливих домішок (наприклад, використання малосірчастого мазуту), заборону використання сировини і матеріалів, які не відповідають технічним умовам, техрегламенту тощо, обмеження потужності обладнання, дотримання умов розвантаження та зберігання сипучих матеріалів та інші.

4. Порядок видачі дозволів на викиди забруднюючих речовин

4.1. Керівники органів Мінекобезпеки України визначають структурний підрозділ, на який покладаються обов'язки по організації робіт та видача дозволів на викиди.

4.2. На адресу підприємств, установ, організацій та громадян, які провадять підприємницьку діяльність, органи Мінекобезпеки України направляють повідомлення про необхідність отримання

дозволу на викиди. В повідомленні зазначається термін надання матеріалів для одержання дозволу та адреса органу Мінекобезпеки України, який видає дозвіл. Строк, на який підприємству буде видаватись дозвіл на викиди, а також обсяг необхідних матеріалів, які подаються в органи Мінекобезпеки України, погоджуються з підприємством.

Підприємство зобов'язане отримати форму клопотання та погодити вимоги для одержання дозволу на викиди в органах Мінекобезпеки України.

Клопотання реєструється в органах Мінекобезпеки України. Клопотання про видачу дозволу вважається не наданим, якщо орган Мінекобезпеки України не отримав всієї інформації, документів та пояснень, що вимагаються у відповідності з формою клопотання або додаткової інформації, яку запросив орган Мінекобезпеки України. Органи Мінекобезпеки України у дводенний термін зобов'язані надіслати на адресу підприємства письмове повідомлення про те, що клопотання на видачу дозволу прийнято або не приймається з викладенням обґрунтованих причин відхилення.

В повідомленні на адресу підприємства надається інформація про наявність програми видачі дозволів, згідно з якою підприємство направляє свої пропозиції щодо дозволених викидів на дискеті. Вказуються також адреси організацій, що реалізують програму, надають консультативну допомогу по її практичному впровадженню.

4.3. Матеріали на видачу дозволу розглядаються органами Мінекобезпеки України у місячний термін з дня прийняття документів.

У разі необхідності, до прийняття рішення органами Мінекобезпеки України про видачу дозволу на викиди, здійснюється перевірка достовірності наданих підприємством на розгляд матеріалів з виходом на об'єкт.

4.4. У разі відмови у видачі дозволу на викиди обов'язково надсилається відповідь заявникові з обґрунтуванням причин відмови.

4.5. Підприємства зобов'язані не пізніше як за місяць до закінчення дії дозволу подати органам Мінекобезпеки України документи для одержання нового дозволу.

4.6. У випадку, коли виникає необхідність внесення змін до затверджених нормативів гранично допустимих викидів, раніше виданий дозвіл анулюється органом, який його видав. На адресу підприємства направляється повідомлення про анулювання дозволу з викладенням обґрунтованих причин. При цьому підприємство зобов'язане у тримісячний термін одержати новий дозвіл на викиди в установленому порядку.

4.7. Дозвіл на викиди оформлюється за встановленою постановою Кабінету Міністрів України від 29 травня 1995 року N 364 (364-95-п) формою.

Номер дозволу відповідає коду підприємства, який задається органами Мінекобезпеки України шестизначною цифрою у відповідності

з кодом областей. Цей же номер є реєстраційним номером проекту нормативів ГДВ.

У графі "Видано" вказується назва підприємства, його адреса, а також обов'язково зазначається форма власності заявника та, яке це підприємство - діюче, новостворене, діюче, що проводить реконструкцію, техпереобладнання.

У графі "Умови та вимоги щодо викидів" слід зазначити, яким додатком до дозволу встановлюються умови та вимоги заявнику.

Дозволені обсяги викидів забруднюючих речовин заповнюються органами Мінекобезпеки України у відповідності з затвердженими нормативами гранично допустимих викидів та тимчасово погодженими викидами з використанням програми на ПЕОМ, що затверджена Мінекобезпеки України.

У графах 4-8 таблиці вказуються дозволені обсяги викидів (г/сек) за роками по кожній забруднюючій речовині, що викидається по всіх стаціонарних джерелах, у тому числі кожним джерелом окремо.

У графі 9 вказуються обсяги гранично допустимих викидів по кожній речовині в цілому по підприємству, в т.ч. для кожного стаціонарного джерела.

4.8. На новостворені стаціонарні джерела дозвіл видається за наявності затверджених нормативів гранично допустимих викидів. Затвердженими нормативами гранично допустимих викидів вважаються величини викидів забруднюючих речовин у складі

проектно-кошторисної документації, яка пройшла екологічну експертизу та має позитивні висновки.

Дозвіл на викиди цим підприємствам видається за встановленою постановою Кабінету Міністрів України від 29 травня 1995 року N 364 (364-95-п) формою на стадії робочої комісії терміном не більше як на два роки на основі погоджених величин викидів у складі проектно-кошторисної документації. Для отримання дозволу замовник представляє в органи Мінекобезпеки України клопотання та таблицю 1.3. додатка N 1.

Акт держкомісії про приймання новостворених об'єктів в експлуатацію підписується представниками органів Мінекобезпеки України при наявності дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря.

Після завершення пусконаладжувальних робіт новостворене підприємство зобов'язане провести інвентаризацію джерел викидів з метою уточнення фактичних обсягів викидів відносно проектних показників, що були встановлені в дозволі на новостворені джерела викидів.

У випадку, коли фактичні обсяги викидів не відповідають дозволу на викиди і виникає необхідність внесення змін до затверджених нормативів гранично допустимих викидів, роботи виконуються відповідно до п.10 постанови Кабінету Міністрів України від 29 травня 1995 року N 364 (364-95-п).

4.9. Органи Мінекобезпеки України, що видають дозволи на

викиди, ведуть журнал реєстрації видачі цих дозволів за встановленою постановою Кабінету Міністрів України від 29 травня 1995 року N 364 формою. У графі 10 журналу, у разі анулювання дозволу на викиди та видачі нового, робиться відмітка про термін анулювання дозволу.

	Додаток N 1
розгляду документів	до Порядку
дозволів на викиди	та умов видачі
в атмосферне	забруднюючих речовин
стаціонарними джерелами	повітря

Клопотання
про видачу дозволів на викиди
забруднюючих
речовин стаціонарними джерелами

Дата подачі клопотання

Назва підприємства, установи, організації, прізвище громадянина,
що провадить підприємницьку діяльність

Адреса заявника

Номер телефону заявника

Відомості про об'єкт:
діюче

новостворене

що проводить реконструкцію, техпереобладнання

форма власності

Клопотання на: одержання первинного дозволу

продовження дозволу N _____ від

Додатки: таблиця 1.1. на _____ арк. в 1 прим.
таблиця 1.2. на _____ арк. в 1 прим.
таблиця 1.3. на _____ арк. в 1 прим.
таблиця 1.4. на _____ арк. в 1 прим.
таблиця 1.5. на _____ арк. в 1 прим.
інформація про аварійні, залпові викиди
на _____ арк.
в 1 прим.
інші додатки.

_____
(посадова особа заявника)
(прізвище)

_____
(підпис)

М.П.

додатка N 1

Продовження

Інформація про фактичні обсяги викидів забруднюючих речовин за звітний рік стаціонарними джерелами, по яких були заплановані заходи по досягненню нормативного рівня

Таблиця 1.1.

викидів,	NN	Назва речовини	Номер	Обсяг
	пп		джерела	г/с

	1	2	3	4

Інформація про перевищення дозволених обсягів викидів стаціонарними джерелами за звітний рік

Таблиця 1.2.

№	Номер джерела	Найменування речовини	Дозволений викид, г/с	Фактичний викид, г/с
1	2	3	4	5
6				

Продовження додатка N 1

Пропозиції щодо дозволених обсягів викидів, у відповідності з затвердженим проектом нормативів ГДВ

Таблиця 1.3.

Продовження таблиці 1.4.

Обсяг викидів Ефективність до виконання впровадження заходів заходу, що пла- нується, г/с тонн/рік		Обсяг викидів після виконання заходів г/с мг/м3		Дозволений обсяг викидів, г/с	
6	7	8	9	10	11

Продовження

додатка N 1

План-графік контролю за дотриманням
нормативів ГДВ
(технологічних нормативів) на джерелах викидів
і на
контрольних точках

Таблиця 1.5.

Номер Найменування джерела речовини, яка викидів контролюється	Номер конт- рольної точки	Виробництво, дільниця, цех

1	2	3	
4			

Продовження таблиці 1.5.

Дозволений об- Організація, сяг викидів за- що проводить бруднючої реч. НД) вимірювання	Періодичність контролю	Назва методики визначення (посилання на	
мг/м3 г/с			
5	6	7	8
9			

Примітка:

1 - контрольна точка - це місце відбору проб для контролю технологічних граничних величин викидів.

2 - в розділі виконання контролю інструментальним методом приладами прямого визначення, в графі "Назва методики визначення (посилання на НД)" вказується назва і тип приладу.

розгляду документів
дозволів на викиди

Додаток N 2
до Порядку
та умов видачі

Додаток N 3

розгляду документів
дозволів на викиди
в атмосферне
стаціонарними джерелами

до Порядку
та умов видачі
забруднюючих речовин
повітря

Вимоги
щодо досягнення технологічних нормативів
викидів забруднюючих речовин

Таблиця 3.1.

№	Найменування речовини	Номер джерела викидів	Найменування технологічного обладнання	Дозволена забруднюючої речовини (граничні величини викидів)
1	2	3	4	5

(керівник підрозділу органу,

який видав дозвіл)
(прізвище)

(підпис)

додатка N 3

Вимоги до контролю викидів забруднюючих речовин

Таблиця 3.2.

Виробництво, ділянка, цех (полицького)	Номер реєстрації	Номер релюї	Найменування, яка контролюється	Дозволені викиди забруднюючих речовин	Періодичність контролю	
1	2	3	4	5	6	7
8						

(керівник підрозділу)

органу, який видав дозвіл)
(прізвище)

(підпис)

(керівник підрозділу

органу, який видав дозвіл)
(прізвище)

(підпис)